

An Stoc

7 An Čeathairnós

Tomář ó maithe óa éag i n-eagán.

SRAIT NUÁ. LEABHAR 2. UIMH II.

MÍ NA NOBLAS, 1925.

ÓA PIASHNÍN A LUAC.

An Saošal

AN SAOŠAL NUÁ.

Ir lomář doceál a fuair Saeóil ra raošal a caiteád. Tá an raošal rím a chuniscte le congnam Dóe i tá deir acu bheit ap a leas. Deir daonine naé bheit ré a chuniscte ráscaid marí fór aé féadfa riat fén a achú. Tá an Saeóil-leananam a bhoí oíche intigte, ap aon nór. Níl ri dearmataid fór mar ba é a deireadh ba meára—an uairí ba mó an pian. Muineadh fuit Saeóil ap a gceart iap a láim fén atá rím ní iap uifte iap coip do a deit. Tá dream rím tisí naé utwigeann é rím aé iap éigim. Tugse riat fór é aé b'fériong go mbealt beagán beag a chinn ruit óa utwigead. An té naé nglacann comhphile glacann ré comhphac.

CABÁIR.

Tá Saeóil éomh fíreactha te bhearr na teangmála iap naé móí doibh beagán consanta. Tá eudo acu éomh rámuiscte óa báir iap aé éigim atá riat tisí-beo, ap éadai naé móí anoir pérí-an-aéair i mírneacáid a chabairt doibh le go utiocaí motú ceart apír ionntu. Cuile caillteanar a bhoí ann ra raošal a caiteád iap do na Saeóil—an eudo ba Saeóilealaige den tí—iap mó bhoí an caillteanar. Céid c'eo bhoí a' gnótaí an ná ma feapam a' caiteád b'fíodar-pan i gcomhurde. B'fíodar i gcomhurde ap an gcaol-eudo. Anoir nuair atá gnótaí an ann, iap iad ba éidí a deit 'un torais leir. Ir fada amuir acu é, agus níor éidí o' aonouime beit ma thiaró oíche. Tá ré aonouime as béal na n-uigíor iap feapam gur i an Saeóil a pábán Éipe. Naé ap a laigeas iap cóníp d'Éipinn an Saeóil a pábán? Agus má tá pá Éipinn an Saeóil a pábán iap le luict labarca na Saeóilge, leir na fíor-Saeóilgeoirí ba éidí toraise. Ir mairg aonáirfach naé acu atá rím tuille. Ir fada ceannaiscte acu é le n-a mbochtanaidh i le n-a ngéanachall i iad i mbéal na bearnan ran áit ap fágáid iad ag iarráid na teangmála a comhneál riar. Má fágann riat an bearnan anoir éap éir an aðairi rím ní had iap meára aé aonouime a chubharad ceat doibh ná a éinfead iairéid oíche a déanam.

STUAIM.

Mairg leir an n-Saeóil a pábán, b'fériong so mb'feap i utópach ríuaim ná neart ina héadair. Caiteap ríuaim le éinle fónt le n-a déanam so lágaid éargairid párteanta. Cé'n fát naé scaitfirde le Saeóilge i. Cuile juro a déantair ria raošal ná a chuirteap un éinn caiteap a déanam do níos néarainn i céille an dume. Mairg le táirítear na n-Saeóilgeoirí agus pábán na Saeóilge leigean ceann acu so dtí an ceann eile. Cuirteap bail éairid ap na Saeóilgeoirí i a gceannaint i cuirfe riat-pan bail ap an n-Saeóil. An é an ruit a déanfar leigean

do na Saeóilgeoirí dul o'éag ná éalor go Meipiceá i ceat a deit ag an n-Saeóilgeoirí a dul ap éat i n-éimeacáid leo. Ná a ndéanfar na Saeóilgeoirí a tairítear, plise a chabairt doibh rí tisí le go ndéanfa riat an Saeóilgeoirí a fíolpú i níbhinn iptis. Tá an óa roghair ag muintir na hÉireann. Tá ruit le Dia i te Muine agaínn naé é roghair aon fuaidh acu é.

AN SIOL IS FEARR.

Céid c'eo aonáirfach aonouime ná a chéapar aonouime san na Saeóilgeoirí, na fíor-Saeóilgeoirí ní fériong an teanga a comhneál deo ná plán. An té a chéapar go bprádairfach níl aon eolur aige ap Saeóilgeoirí aé amáin ap ríogairt a. Tá a láim a' caint ap a ríogairt naé bheit aon amair acu do. Mairg le teanga d'áitair a comhneál ap bun i a fíolpú éris an ríosil amáin aonairc. San congnam láidir le deit ió a' aéair ná mactair ra mbaile, níor dearmat aonair é i ní déanfar go bhíte. An té bheit ruit aige go ndéanfar doibh amáin ap b'fíodar meallaí ap. Ní aon leigear Dia go mbainfíoré an meallaí rím ap nuair a bhearr ré ro-mall an ríogairt a leigear. Sa gceád dul fior, níl an Saeóilgeoirí ra ríosil, ná má tá, níl a dóchain i mntí aé i gceapáid aonair i anall. So fiú iap na leabhar níl móírán den Saeóilgeoirí. Agus an méiro atá ionntu iap Saeóilgeoirí feadair eudo mairt ói ap gualann marí tá fór óa labair. Béarfamairi ramail leir rím ap ball. Tá 'n Saeóilgeoirí éigeantaid ra ríosil. Nuair a bhearr rí éigeantaid ra mbaile beiró plaist éigim ap a ríogairt.

AN ÓA SGÉAL.

Rómh reo iap Connacht na Saeóilge a bhoí a' cup comhphile ap Saeóilgeoirí dochtára tuaithe Saeóilge a labairt le n-a gclann. Tocha comhphile. "Cé'n mairt doibh i," aonáirfach-rean, "nuair iap Meipicá a chaitheas riat a chabairt doibh fén nuair a chioctear ionntu." Ní aon leigear an Connacht aon fíreagaird patáinail ná rírtá a chabairt ap an gcaint rím. Níl fior fór a bheit an Ríogaítar i noón fíreagaird a chabairt air, ná má tá a ndéanfa riat an dochar a leigear. So ndéana riat a leigear ní fériong a pábán go bheit riat óa ní iap ión ná Saeóilge, ná marí fériong a pábán ní fériong aon ériú a chabairt leir a fíorócar na daonine. Tá aonáirfach an Oideácar a' ériú éap ciontaid leir naé otig leo raochar ap b'fíodar marí iobairt le ghníomh intleacáid ná obair ríuama láim. Níl tionóirí ná oileamhaint ná fíor iap aon éamáin le hagair na ríogaítar. Tá riat "Saeóilealaic" rím é a bheit ann. Agus iap deag níos ionann a deit Saeóilealaic ria raošal deiridh reo agus a deit pérí-éireac, maoilrightheac. Caiteap atá iap a chuirteap d'Éipinn. Má ré an Saeóilgeoirí an feap ba rónnta, pérí-éireac, ran oileán pojme reo caiteap fíor iap tionóirí a chabairt do le gur iap aé aon éairid aon éamáin le reo amair. Má tá i noán iap

rin a pábán pá Connacht Ciappairde iap fériong a óa oíreao a pábán pá Connacht na Sáileann, Co. Muineacháin i Co. Tíre Conaill. Ní a' mearaí atá na Saeóilgeoirí aé a' laisín. Tá cill i muir óa bhuadarach. Má mairpeann don fuaidh rím iap seapar a deir Saeóilealaic ap b'fíodar. Sén fát a bheit na Saeóilgeoirí ag imteacht marí níl aon mairt doibh ma gcuir Saeóilge i níbhinn agus níl aon fíor iap fíor-rláthairdeac. Fíorilleac atá ann leir rím a déanam, mo léan.

SAMHAIN.

Ní mairt ramail a téigear i bheat, agus tá ramail agaínn ap Conamara a meabhrócar so homáin an ríogairt óa. Bí Saeóilgeoirí ós i gConamara ap aonim ó Séamus Mac an Iomairé. Bí ré i noón Saeóilge a léigear i a ríogairt i oteannnta teanga mairt Saeóilge a deit ap a óige aige. B'fíodar rompla go leor óa éi Saeóilge ra Stoc ó am go ham i má b'fíen níosb iad na romplaibh da meára iad. Tá rompla iad bpráipéar reo i an té a léigear é déapfa ré gur rompla mairt é, i naé é cuile óuine bheath i noón a leithead a éig le céile. Agus ní hé amáin. Aé ré an tocha é i go leor óa bheit ann ní bairb ré ap bpráipéar éeana aonair. Fuair ré porta ina mhuinteoir i gCo. Loche Sármhan óa bhuadair ó iom i an bhuadair óa scionn i gCo. Cille Mantam. Fuair ré porta ina mhuinteoir i gCo. Loche Sármhan óa bhuadair ó iom i an bhuadair óa scionn i an Ríomh an Ordeácar. Tá an ríogairt iad iarráid porta pá Coirfe Cille Connig. Dubairt Rúnairde an Coirfe gur tos an Coirfe é aé naé bheit iad a ceatú ná a neimhír ó Ríomh an Ordeácar. Tá an ríogairt rím b'fíodair iap aon éairid aon éamáin le hagair na ríogaítar. Tá an ríogairt do na céadta i do na milte eile de tocha na n-Saeóilgeoirí atá a' chabairt a scéal i d'Éipinn nuair aon bheit aon doibh i bheit oíche.

TIONCROSS.

Níl annair aé ramail do na céadta i do na milte eile de tocha na n-Saeóilgeoirí atá a' chabairt a scéal i d'Éipinn nuair aon bheit aon doibh i bheit oíche. Sára iap ciontaid leir naé otig leo raochar ap b'fíodar marí iobairt le ghníomh intleacáid ná obair ríuama láim. Níl tionóirí ná oileamhaint ná fíor iap aon éamáin le hagair na ríogaítar. Tá riat "Saeóilealaic" rím é a bheit ann. Agus iap deag níos ionann a deit Saeóilealaic ria raošal deiridh reo agus a deit pérí-éireac, maoilrightheac. Caiteap atá iap a chuirteap d'Éipinn. Má ré an Saeóilgeoirí an feap ba rónnta, pérí-éireac, ran oileán pojme reo caiteap fíor iap tionóirí a chabairt do le gur iap aé aon éairid aon éamáin le reo amair. Má tá i noán iap

FUAIDH.

Bi feap a' chabairt fíotairí an lá éeana i gCo. Ciappairde or comhphile Comhphile na Saeóilealaic. Dubairt ré naé bairb gac le duine de na Saeóilgeoirí a' póráid iap ói den muintir eile agus gur mó acu b'fíodar iap aon éamáin le hagair na ríogaítar. Má b'fíodar an méiro

An Dáir

Ag éinse dom ari marún
Cuairt mé ag amhrac ari an árpháid
Ag dul riap annín an doigach dom,
Cia capaí aé an dáir dom
Mai seaparad ní eile airgeadra
Anuas ó Mám a' Sámpáid—
Sluair oif a Seán T. tara liom.

Mear mé a dul éin bláthair leip.
Mai b'fhor a'm so rath ré láirí,
Ir minic a minne an capannar,
Capair mairt de námaro.
"Beirum-re mo céannaet dunt
Don tuim reo agur fág mé,
Níl Máire hárta rsgáinmait liom
Nó go dtigíodh m' na páirti—
Mai rin de, leis dom-ra go fóill."

"Tá Domhníl Corcaigh tairi annín,
Tá ré San mairt San Fósamh,
Níl mairt amuig ní i mbalfe ann
Aé a noéanfa ré de cónpháid.
Tá a bhean 'r a páirti cheada aige
Ag iarrpháidh beit óg tágáil
"Sur an lá ná mberó todac aige
Ir gairgeac an cónpháid é—
Tábhair leat é T. leis dom-ra go fóill."

"Ní glacfa mé do fean-dúine uait
Níl aon ghráite (gnocha) agam go fóill te
Cia béal óg béalú
Nó go dtigíodh fósamh
Ag conneál bhaon beag bainne leip,
Mai seall ari a éirí amhrán
"S. gair meara ná na tacrai
A éirí todac T. a bhrú—
Sluair oif a Seán T. tara liom."

"Ir dorna an t-am a dtáinig tú
Ir an t-earrpháid ann go díopead
San mná mo éamonte i n-aice liom
Ná rsgáid an Chor Maol Fíona
Cia béalpháid aon a' peata (?) leip
Todac agur piopad
"Tá San rsgáidh beag uirge béalú
Ní cuipeádair mire coróche—
Mai rin de, leis dom-ra go fóill."

"Ní glacfa mé do leit-réas uait
Ná fean-cáimteannai den trófta rin,
Ir faoi do déin a támig mé
Agur dualfe tupa an bótar,
Agur mara dtige tú go harbail liom
Béalpháid mé greamh rsgáidh oif—
Sluair oif a Seán T. tara liom.

A Máire! tá mé a' rsgáinmait leat
Mo mille gráid go deo tú
Ir dear a bainfínne fatais duit
Ní deirte ná bainfínne móin duit
Ceannbócainn an b'ó bainne duit
Agur déarrpháid duit an t-amhrán
Ir an tráth finfínne riap ari leabhar leat
Ná dear a bainfínne pós óiot—
Mo beannáct leat coróche T. go deo.

An t-áit Mac Giolla Earráig
Ceannpóist Shliabh na Daoile
Fágáidh ré ari a chaité mé
Tíor ari Doire foictair.
Tiocfaradh annín éin Marcair—
Ceathairna Úaile an Muineálle
Agur i scill Téana a déar m'anam
Óg uairi níomh an oróée—
Mo beannáct liub coróche T. go deo."

Sé Riocairt Úaileáid ari Déal a' Muiríte
a' cum an t-amhrán reo.
Ó Seán Úaileáid ari Sleann Cairil, Déal
a' Muiríte a fuair mire é.

BRISEAS A. BAIRÉAD.

Teac Órta mic Cáinéa

An teac a riad tisean ann do Fianna Fáil
i n-aimhrí an ghdair, ní féidir a fánu fá
fócaíait.

LEITIR CEANNAINN,

Na Saoí

Nuaíp a bior ari ag gluairdeacht tugtar
Saoí ari, agur ainmnísteap na Saoí a' n
áit ari a réireann riad. Má tagann Saoí
ó'n gceártó ó cuairt tugtar Saoí aotuair
uirte, má tagann is ó'n gceártó ó déar
tugtar Saoí anuas uirte; an Saoí a
réireap ón lárpháid tugtar Saoí anuas uirte
agur an Saoí a réireap ó'n Oícheap Saoí
anois tugtar uirte.

Níl aon uairi tá bhrúigeanann duine teime
naé dtig leip taibhítear faoi deara, mara
bodarún é, an fáid a ngluairdeann an t-áir.
Téireann an Láriann an t-áir a bior i n-aice
leit, tagann borthú faoi an ari rin
éigseann ré níor éadtrúime agur amach leip
an rímleap i n-éinfeacht leip an deataid.
De réip a céile teanann an t-áir fuair
a roimh i n-aice leip an temtó agur
cunneann ré an t-áir te ari realbáear.

Ir amhráidh leip na Saoí ari ariúisear rinn
aíloméala na cnuinne. An t-áir rna láir
cneapairiú bionn ré níor teoíca ná an t-áir
rna cneapairiú eile. Éigseann ré i n-áit
ran rpéip, agur cunneann an t-áir fuair
a tagair ó déar agur ó cuairt le n-a muagadh
un "muibair."

Seo mai rsgáidh Saeðeal na céadta
blátháin ó foin faoi an gceart reo:

"Oíp an t-áir, ari na téiteaó ón ngréim,
méaduigsteap agur leatnaisceap é agur
atann ré agur éigseann ceo duibh dorcaidh
an bhrúigéise ruar rin ari agur doigí níl
de cuairt, agur an tráth bainneap an ceo rin
rin ari fuair cuairt cumhigseap go phroap
i n-áit é agur leasadh é agur feartan do déanamh de." Ir i
nádúir an ari te agur nádúir an ari
fuair a contrapáid ari a céile, agur ní
fuilngníodh beit i n-aon ionad amháin, agur
uime rin, teilgeadh an t-áir fuair an t-áir
te ó áit go háit a' gluairdeacht an ari,
agur ir é gluairdeacht rin an ari an Saoí."

Mai duibhramair céana, ir iad na límitéar
i n-aice leip an mbuing-líne ir mó a fágair
tear na gréine. Tá b'is rin ir m' na
ceannaití rin ir teoíca a bior an t-áir.
Séiveann Saoí fuair i n-áit leis an láir
linne, agur Saoí a ntear ón líne leatfaoi
go ó déar. Aé rraonann capaí agur
iompoláidh na cnuinne na Saoí ari
deiréadair ari an taobh ó cuairt dein éalim agur
tuaithealair ari an taobh ó déar, ionnúr gurab
éapto a bior ionnta Saoí anuas cuairt agur
Saoí anuas ntear.

Faoi, rul b'fiont éamint ari longairiú gaire
b'na Saoí út an-áráidead do lué
tráctála, agur uime rin tugaird Saoí
tráctála oíche.

Sna h-Intoiacairiú Tíor agur rna fárrig
mascuaithe réireann Saoí mun réarúir (nó
monroon)—Saoí anuas cuairt ó Déire
Fósamh go Máirta agur Saoí anuas ntear
ó Áiríeadair go Meádon Fósamh. Séapto tá
ra n'gaoit anuas cuairt réamhpháidte Saoí
tráctála a luádúid céana. Aé rra
rampháid bionn deiréadair na h-áit
teoíca ná an Aigian Intoiac, agur tá b'is
rin bionn Saoí anuas ntear le n-áit
rna ceaphairiú út.

I n-áit ari le cladaid móruigsteap
ó am go h-áit leoráine fárrig. Shubal lae
a bior riaidh reo le n-áit ari le cladaid móruigsteap
ó am go h-áit ari leoráine fárrig. An m' reo caritte
tugaird rójt miniu ari an ní reo.

Dúiríeadair le Tíor ir corrí uair i bhráid ó
céile a bior cuairdeach ná rtoimh móri ra cír
reo mai bior i Meiricá agur i otáisca
comhigseach eile. Aé rra agur anuas le
naocá blátháin ó foin (1839) b'fiont i
nádúir a minne an domháipte.

"Oróée Cinn an Óg lá Óeas
Dúirí cuimhne ghráim do héas
Ir iomáda milte a' Óeas

"Imbaile, muij, ir típ."
CEISTEANNA.

Cé'n fáid a ngluairdeann an t-áir?
Déan cup rfor ariúisear ari na Saoí
tráctála.

Sgíobh tuarpháid faoi na Saoí ir
iondúla a réireap i n-éiginn.
Déan láirpháid agur taipdeán an t-áir a
réireann na Saoí réilteamla in saé típ
ari óloméala na cnuinne.

Leanfap ób reo.

"TÍR-DÁ-LÓC."

Du seart tá Sáec Saeðilgeoirí i mbalfe

Delta Cliat san aon arián do céannaé

ac

Eran

ui

Cíinneáide

AN T-ARÁIN IS PEARR TÁ NDEANTAR.

124 SO DTI 131 SRÁID PARNELL

Agur

BDÉUS NAOMH PADRAIS,
BAILE ÁTA CLIAT.

SUICÁN—3141.

Ó CUIMÍN TÓ GHEANÁIS,

IS SRÁID NA SIOPAÍ,

I NSAILLIM.

AN TEAC IR FEARTH LE HÁSÁID SÁC RÓRT

TRÓRGÁIN T DEANTÚIR FAIRAINN.

DACTÁNA, RIOLTA, PÁIPÉADH BALLA, TC

TUAIRO BUR SCUID ÓRACAIS DO'N

CUMAIMH SAEÐEALAC IS PEARR
AN CUMAIMH IBÉRNAÍC INSÍURÁLA
TEO.

I N-ÁSÁID TÓITEÁIN AGUS COITCINNE.

PRÍOMH-OIFÍS—18 T 49 SRÁID AN DÁMA,
ÁCT CLIAT.

ND POLASAITE IS IOMLÁINE LE

FASSAÍL.

TÁ AN TAE IR IR FEARTH I SCONNACHTA T GO LEOR
NEIRE EILE ÁTA PRÁCTANAÉ LE FASSAÍL T OTÍT

MONICA NÍC DONNÉADA,

SRÁID SRD NA SAILLINE.

TEAC NA HALLA

SRÁID NA SIOPAÍ,

I NSAILLIM.

CURÍS LE DEANTÚIR NA CULTAÍ Ó 70/
HEIREANN T RÁBÁIL ANGUSÉAU. T GO DTI 130/

"páinne an Læ."

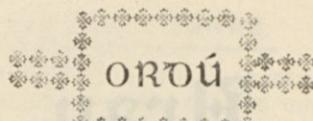
Páipéar oifigseannai Connpháid na Saeilge má'r Saeóideas tú, ceannuis agur téig sae reachtain é.

SÍONTÚS: (le n-ic mionn ré)

Bliam	10/10
Leat-bliam	5/5
Ráite	2/9

Leathanach do macair téiginn ann sáe reachtain. Téigimis speisialta uí Craobhaea, Coláipti, Scoileanna.

AN DÁIMISTEÓIR,
25, Ceapnós Parnell,
AT CLÍAT.

AN STOC 7 AN CÉARNÓS

Don
mDÁIMISTEÓIR,
Coláipte na h-Isleacóite,
na Sáillim.

A Chapa,
Cúip éigiam címeanna
doen STOC 7 AN CÉARNÓS sáe mís ceann.

Áinn

Seolad

CADAC SAEDEALAC ap feabhar te
fagán ó
PROINSIAS MAC DONNCHA DA COM
: : 1 nSáillim. : :
A cúip tolútar i gcoinníordó le déanta,
na hÉireann a cúip 'un cinn.

**PROINSIAS MAC CONNPHÁID
1 A COMLUÍCT.**

Diolctóirí 7 Reacadóim
Tae, Fionta 7 Beacá.
1 nSáillim.

MÍ TIG LE DOMHE A PÁO NÁC ÓFUIL EAMHAD
—DÚCTHARÉ GO LEOR ANNPEO.—

Féad! Réir go luat;
"Chfort, Mhainteoirí."
Lám-leabhar é reo le h-agair mhuinteoirí
teac, Ádóbar mhuinteoirí agur daomhe a ófuil don
Dáint aca leir an aor ós
An ghráinne mullaig te Saeilge Connacht
A bhearr ann!

COLÁISTE ISNDIÓE NAOMHTA.
(Cumann fora.) : : 1 nSáillim.
Coláipte lóip-mheádonac é reo a ófuil
teagars vā tabairt ann ap na craoibheáda
holcointil nō a dul i n-éadan gnóca trácht-
ceannairgeacáta. Aipe ar leit vā tabairt
foglaim a címeas duine i gscruth a dul go
do gáraí osa. Páipear dáihe ap céileab é
an tise. Le sáe uile uisgoar fágair, ríomh ob
AN AIRCHINNEAC.

TEAC AOIRDEACHTA
Bíte teacáthar le haist laetanta
UI MONSÁIN
Cárna.

raon. Tá comháir reoltóimeacáta.
Bádóimeacáta 7 gnáma ann. Larg-
aireacáta loch 7 fairsge ann. Tá
tocha Saeilge ag 'éile duine ra
teac.

SÍOLTA AR FEADAS,
Agur sáe a utearthúiseann ón ófhléamáin
Le fágán ó
MAC OSSAIR,
1 mbARR AN CÁITÁ, 1 nSáillim.

Tae, Fionta, Biotáit, Cuite Sópt ap
feabhar,
miceál breacnac,
an Ceapnós, 1 nSáillim.

Níl aon triopar imp i. císi a ófuil níos mor
eapparóe Saeóideas a fágán ann ná as

A. MOON, TEGRANTA,

A thíolat cultaí fear, hata han 7 sáe aon
tronnt éadaig feileap o'fe, bean, nō
páipre.

FIORGONTA EGHLINTON, 1 n. uillim

TA**AN SÁOCT ANIAR.**

a ríomh

Tomáir ó mánille.

le fágán ó

COMLUÍCT ORDEACÁIS NÁ
HÉIREANN.

TM ríomhleacá atá aonair sin.

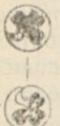
Duine ap bíte a utearthúiseann "An
Stoc 7 An Céarnós" uair, nō ap maic leir
fusgrád a cúip ann, ríomhóad ré as an
mDáimisteoirí .

Tomás Violán,
Coláipte na h-Isleacóite,
1 nSáillim.

TMÍ AN UORTA - - 3/- ra mbliadain.
" " " - - 1/6 ra leibhliadain.

Marioir le sáe ádóbar ríomhóta a cerdear
ra ófhléamári címeas ríomhá as

Tomás ó mánille,
Coláipte na h-Isleacóite,
1 nSáillim

AN STOC 7 AN CÉARNÓS

MÍ NA NOTLAIS, 1925.

FÓRÁF.

"Sáe leanb mar a hólteap 7 sáe aige
mar a hárðbar." Sin mar teip an rean-
focal é. Tá an Stoc 7 an Céarnós mar
an ádóbar a tagair éicu 7 duine ap bíte ap
maic leir malairt aige a feiceáil tuar acu
cúipros malairt ádóbar go dtí iad.

An muintir atá a' tabairt conganta óunn
tá riad vā déanam 50 pláctímar ací ní
míroe linn tulileam curioigte a fágán.
Cúligeacáit atá vā coineál uamh. Mí-
neat ap an gcuiligeacáit.

Ní hé an furo céadna a iarrar éintí
duine. Ní hí an éput céadna du maic le
éintí duine a feiceáil ap an ófhléamári reo.
Ní hí an éput céadna a bior ap páipéar
Sáparáid ir bior ap páipéar Franchac agur
ní hí, baileac, an éput céadna a bior ap
céadtaí acu ir bior ap páipéar Sae-
máinneac. Dé bionn aon éput amáin oíche
ap fad ra méar go mbíonn riad feileam-
naí don muintir a bior vā léigear. Agur
rin i an éumpairgeacáit a bead agamne ap
an Stoc ra' Céarnós vā ófheadaróe é.
Níor míroe linn, geall leir, vā mbeadh an

páipéar reo ma "Daily Sketch" mioramail
vā mbuó é rin ab feappi a macad 'un taiphe
vo eúp na Saeilge 7 na hÉireann.

Le naé mberó dul amú ap aontúine
béarphamair liorta ampreo den éineál a'
teaptóeád:

1. Sgéalta beaga, panna, rean-focla
amprán 7 cluici vo páiprti.

2. Eolur ap an raojal 1 ófhlípm ríomhá
beaga vo páiprti. Trácht ap an vúil beo 7
ap an vúil marbh, ap éasúis ap beirtíos
ap éanlait, ap lura an mactaire 7 éinle fórt
feitriú vóib.

3. Leitreacha ó páiprti.

4. Ceacáta ríomh óib.

5. Amprán 7 Ceol 7 Filíóeacáit.

6. Sgéalta 7 Oréacáta nua-amprímeacáit.

7. Sean-ríomhá, Sean-focla 7 Fiann-
aróeacáit.

8. Seançar 7 Sean-váldairgeacáit.

9. Oréacáta ap Éarná 7 Foglum na
hampri reo.

10. Fealtóimhnaéit.

11. Poilitóeacáit 7 Nuairdeacáit an Læ.

12. Trácht ap talmaróeacáit.

13. Ap éuppai Snocha 7 Tráchtála.

14. Ap fúige beata na ndaoine.

Duine ap bíte a ófuil a beag ná a móir
v'eolur aige ap aon futo ra liorta rin tuar
ríomhóad ré giota 7 címeas ré éigiamn é.
Ná déanaí an feall-náipe é bácaid ná a
bárrat. Oréacáta ap bíte a tiocfar amac
ran híreabair reo ní bérí aon ádóbar náipe
ó ann. Tá cead aige a roga futo a cúip
ann ac amáin ná címeas ré europeacáin
(fraktion) ann mar nil na clótoípi 1 ófhlípm
i nuon cló a cúip oíche. Tá tosa oréacáta
ampreo caitte ap bíte a éinn le tulileam ir
blaibhán san te locht ap an dorán apí ac
naé fadu na clótoípi i nuon cló a cúip apí
te báir ceanna beag europeacáin a bí
measctá éift.

Sean-focla

Tír óuaird an duine dona: Cuairt fada
tír na comháppan, 7 covláid go heávhar, 7
trocé-fál.

Tír óuaird an duine fona: fál, fáille (?)
7 mochíre.

Sín é an rop i n-áit na ríomháibe,
Agur rin i an tráctap i n-áit na viallaróe.

An teaéid reo aonct if ot le cás san blad,
Cád san ríomh if fada 7 if mall a chail, 7
Agur taip san éabair if doct 'r if cháróide
a pían.

Tá ófhléac ap an abainn comháit 7 gádáid
fór.

A' tionsaí if a' tráctap a éacair an
fairsge an Læ.

Leagam mo lám oíche ná ná leagam,
Már tú tá i nuán dom if tú bhear agam.

Vá scailteá vo éap 7 é fágán apí,
náipb é an éap céadna óint é.

Níor vóig rean-cáit é fén, ac if minic a
vóig rean-cáit é fén.

Buaéaid doct ra nSaeóideas ná
ófuil fúige beata aige ná fonn apí an tír
a fágán. Cúig bliadain if ric' v'aoir atá
ré agur bérí ré tulileamáid obair ap bíte
a déorán le spéim a béal a raothá. Ófhlípm
Saeóideas ap bíte i nuon congnam agur
euroin a tabairt vóil. Cúig freagair apí
"NEMO" ran Oifis reo.

AN "LUCÁNIA,"

Már maic leat ROTAR maic a fúnnead
nÉirim ríomh éing
DOMNALL ua buacalla
imhuis nuathat

ALILIÚ NA SAMHNA

Níoró feappi liom-ra níbín oípm ná buafráid.
Níoró feappi liom-ra apí flocair ná apí leabair
glar luáfra,
Ceálta na cnuimne 'r bheit vá reinnim in
mo clúadaraid
Ír da dinne liomra gáimneáid mo Samhna apí
an mbuaile.

Ír eailín beas gan éall tú ír ní féidir liom
do múnadó
Slac flait ír féile 'r raoisal fada i gcuimh
bheas
Béarrfainn apanna (?) méit duit 'r rauil
mhuice 'na comháppam
Cataoirí fada gléigéal a purófeá níppé 'r a
beit comhád.

Ír beas é mo rpéir in u'friol na'n do
cláráid
In u'fuinneogairbhláine ná'n do taltair
bána
'Sé reo náp cleacht mire apanam apí tár
m'óige
Aé a bheit júnce apí na tamhnaíse le mo
Samhna vá reoladó.

Béarrfai liom muisín (?) bainne géis ná
beagamín den leamhnaid
Sgaltánán tae ó níoró é b'aite liom-ra
Béarrfai liom go móir-móir cnuimh-teac beas
rampharó
Poll a bheit apí an rghairt 'r mé bheit dearcád
apí mo Samhna.

Siat mo curu Samhna na Samhna geala
A u'fripláid fíor 'r náe n-ólraibh bainne
Siubhalraibh riad anonn agur anall apí a
treanairde (?)
'S níoró bhearrfai leobta bheit in a tráis ná
na lom-lán mara.

Ueríum-ra mo mallaíte don trasairt a nór
mé
Ná don té u'fripláid vóm na bailte móra
Sé reo náp cleacht mire apanam apí tár
m'óige
Aé a bheit júnce apí an tamhnaíse le mo
Samhna vá reoladó.

An Chroí.
EAMONN MAC SIOLLA Ó DÁM,
Acaill Beas, a rghairt riad é.

FEITIDÍ NA TRÁSÁ

Fuarl mé pomit te na hainmneáda reo
ó éuro te na pean-ndoame, ac tá curu te
na feitroi ra leabair (The Sea-Shope,
Kelman-Wood) náé b'faca riad apanam. Ac
apí an láim eile thé, tá feitroi ann náé b'fui
mpí an leabair. So denim rílím náé móráin
é.

Mar gheall apí go mbioibh munntípí na
háitíte reo a' ceiltpeadóireadct bioró arche
acu apí fudais go leoró bioró mpí an bheamumh,
í bioró annn fá leit acu apí gáe cineál
peamainne.

Nuaip a b' mé i Rinn ó gCuanáid mpí na
Déire bioró mé fém 7 Miéalt ó Cionn
Faolaí, ollamh b'í mpí an gColáirte, a'
riubhail go minic i n-éinfeáid corp trásgád 7
clárais, 7 ní bioró aon ann aige apí na
fudais bioró ann, ná apí an bheamumh ac
trorgas apí gáe cineál. Tá an focal rím,
trorgas annpeo freisin ac ir apí émeál
anmán peamainne é.

BRIC.

Dragonet. Lárgán Níne. Bí feap a' páv
liom apí utáir gup Spéararó Clárais é,
ac éuaró mé fém 7 cupla vúine eile go
b'facaí an (An Spéararó Clárais), 7
ír cormaile leir an gceann eile é, go
vifreac.

Spotted Gunnel. Malpa Cáit. Tá
b'fheac beas eile ann 7 tá coramlaít móir
aige leir an Malpa Cáit. Seannós atá
marí ann apí 7 ír baoite maté é freisin
le haighair mangáid 7 trorg. Tá péistí na
vá Súil D'éag cormaile leo freisin.

Skate. Sgolabuif (ubh sgolabuif). Sgáit

tugtar i n-ádhainn apí aé Sgolabuif móir
tímeall annpeo. Conaic mé ceann a
riab céad meádóidim ma vá rsiatán.
Sgolabuif Teinntríse a tugtar apí ceann
móir marí rím.

Sting Winkle. Feannadóirí. Ír oile an faocha
é rím. Bionn na nígs-potaí ag na
gloiomadóirí i n-aice béal an éaltaí mpí an
meallrgeanaid, 7 má bionn ré po-sap doin
tráis, marí tá riad apí an tráis, téigean
riad írteac 7 collann riad na gloiomair, 7
duílann riad an diaid aqptu.

Gobies. Mac-Siubán, na Mac-Siubán. Ír
dear an t-áras le níte iad 7 bionn riad
le fágair fá éloca.

Smooth Blenny. Ceann-puaidán. Ír oile
an buaileall an ceann-puaidán. Ír minic
apanam a b'bam ré gheim apí mo láim, nuair
a b'inn vá iarscáid ran am a mb'inn oul apí
rgoil. Bionn Ceann-puaidán Crón ann,
ceann árdbéil móir. Bionn na rean-
ndoame a' caint apí nuair a b'fior riad a
réilleáid. ("Seacht gCeann-puaidán
crón riad an domhan móir"). Bionn
dear apí an gCeann-puaidán apí nór
meanaró spéaraige.

Rockling. Langa Cappaighe. Bionn Tróigéan
Cappaighe 7 Tróigéan Stupóighe le fágair
freisin. Ír dear an t-áras iad 7
cormaile leir an tróigéan Tróigéan
Stupóighe. Tóigéann ré balarta cloiche
freisin apí nór an tróigéan, nuair a tagair
an ufo-c-amhrí le n-a éimeál rocaír pa
rtúpóis.

Father Lasher. Spéararó Clárais.

Cornish Sucker. Súmaire Clárais.
Sand Eel. Sgáidán gáimín. Bionn riad le
fágair mpí an ngaineamh go fairsing. Ír
maté na baoití mangáid, trorg, ronnané 7
go leor eile iad. Baintear la fluairdri
iad. Bionn riad comhgaráid v'uaétagh
na trágaibh, vá orolaír riad ná marí rím.
(Corra Gáimín).

Pipe Fish. Snáthao Mara.

Flounder. An Leatá. Na Leatáibh
Plaice. Pláir. Na Pláireanna. (Leatás).

Egg of Skate. Ubh sgolabuif, nó Spáirán
na Caillige Mara.

Egg of Dog Fish. Ubh fiosga(í).

Cuttle. Cudal Sgeiteáid. Tá éimeál eile a
b'fui Cudal Méipeac aip. Bionn ufo-c-
amhrí apí nuair a feictar an Cudal
Sgeiteáid.

FAOCHAM.

Whelk. Cuaéma (an cuaéma, na cuaémai).

Dog-Whelk. Cuaéma Con.

Sting-Winkle. Feannadóirí náé fímhípe (i.
rsian-apí). Déanann riad rím go leor
fímhípe apí gloiomadóirí. Marí nuair b'fior
an ní-pota i n-aice trásgád téigéann riad
írteac ann 7 marbhúigéann riad na
gloiomair.

Periwinkle. Faochá (an Faochá, na Faocháin).

Dog Periwinkle. Faochá Con, Faocháin Con.

Purpura. Faochá Faoilleáin, Faocháin
Faoilleáin.

Sea Snail. Seilmhíte Mara, nó Seilmhíte
Clárais.

Wentle-trap. Faochá Víoraí.

Common Limpet. Vírmeac Sáib.

Keyhole Limpet. Vírmeac Lárgán.

Smooth Limpet. Vírmeac Mín. Bionn

riad a' fár apí coimhlíg 7 apí plácaí mara.

Tugtar Vírmeac coimhlíg oíche freisin.

Horse Limpet. Vírmeac Capaill.

Cup and Saucer Limpet. Painted Top.

Miongán (meangán) nó Faocháin Capaill.

Níl aon maté iontu le níte, 7 bionn
riad apí na cloche go huáctarach mpí a'
gcláraid. Bionn mero móir i gceart aip.

Spiral Shells. Faocháin Víoraí.

Grey Top.

Cowry. Fíme, Fímeáin. Bionn go leor

acu rím le feiceáil mpí na tráigéanna. Ní
bionn aon iarscáid mpí na fiosgáin. Ír dear

an Faochá é.

Chiton.

Oyster. Oírpíre, (An t-Oírpíre, Na hOírpí).

Saddle Oyster. An Diállair, nó Sligín

Slamaid. Fáirann an Sligín Slamaid apí

cloche. Ír an áit a b'fui an poll aip,

b'fior ré greamairge den cloch.

Cockle. Ruáðcan. Conaic mé poistán
slar ós chutuighe irtis i ruáðcan. Ní
riab an diaid ann éor apí vit.

Spiny Cockle. Ruáðcan Sáib. Bionn go
leor ruáðcan le fágair apí meallrgeanaid
apí tráis móir mpí an earrac 7 amach ra
ramharó. Apí nór gáe iarscáid fiosgáin eile
lá te ir feappi marí tagair go leor aip
an tráis 7 tuigéann riad léim
nuair a tagair riad anior.

Mussel. Dubleicín.

Horse Mussel. Dubleicín Capaill.

Scallop. Muirfin. Bionn mé le mo muinntípí
a' tóigál muirfin, tá oíte náoi te
blianta ó fion. Ópheogeáid a tugtar
apí, 7 fíriod apí aon bocht amán. Púcán
(bád vá feol) biond agam. Ba maté an
raothú é. Sgilling biond apí an tuiréime,
7 tóigéann muro veic tuiréime fiéad,
laetanta, 7 marí rím i gCuan Capaill 7 Cill
Ciapán. Ír iomáid fiosgán 7 éirs
iongantaca tóigéann muro ra-ópheodge.

Variable Scallop.

Radiated Scallop. Hunchback Scallop. Níor
éuala mire aé muirfin, na muirfin.

Sunset.

Gaper. Uineallac. Na Uineallacáid. Bionn
go leor aip vá mbaint ran earrac 7 go
vá reo (Dealtaine) apí na tráigéanna
mpí an áit reo (Muig-Inír, Cárra).

Ear-Shell. Cluaipín.

Piddock. Éuala mé caint apí rím go minic.
Ní bionn ré tapt annpeo aé bionn ré i
n-ádhainn, éuala mé. Tollann ré an élo
aon. Ír doéa go b'fui fíor i n-ádhainn
cén t-áinn atá apí. An éad uair eile
a raéar mé ann b'fui mé tuairis cé'n
t-áinn atá apí.

Ship Worm. Siúplinn. Sin é an t-áinn
atá apí an b'fui éom fada ipí tá eolur
agam, i gConamara. Tagann go leor
maróí fairsinghe 7 b'fui i vóth ó am go
ham apí an gcoirte reo. Bionn tróis apí
fáid mpí na siúplinneacáid b'fui opú.

Razor. Sgian Mara.

Sabre Razor. Sgian Mara Cam. Damtear
go leor aip ran earrac mpí na tráigéanna
tá fíor fá'n teac agam annpeo. Ír dear
an t-áras iad, 7 ní mój duit bheit
cleactaí apí iad a baint.

Pinna.

Edible Crab. Poistán Ruáð.

Shore or Green Crab. Poistán Slar.

Fiddler Crab. Luaitneacán. Bionn ré
clearáid 7 capair freisin.

Masked Crab. Poistán Clípmín.

Thornback Crab. Faoileán.

Four-horned Spider Crab. Poistán Iarann.

Ír cormaile le céile é fín 7 an poistán
faoilín aé tá a b'fui reo éom cíuaró le
iarann.

Long-beaked Spider Crab.

Pea Crab.

Hermit Crab in Whelk Shell. Faochá
Slomaid. Bionn an gloiomac i b'faocháin
eile freisin.

Lobster. Slomaid.

Spanish Lobster. Slomaid Spáinneacáid. Poic
a tugtar apí gloiomac náé mb'fionn aon
oifíos aip. Tá b'fui apí an b'fui fíor
7 Ronnac Spáinneacáid b'fui aip. Ír cormaile
le ronnan é aé go b'fui ré an-fáid 7 tá
gob aip aip nór cíotaighe.

Aesop Prawn. Ribe Róibéir.

Shrimp. Ribe Róibéir. Sin é an t-áinn
atá apí na héigí ran áit reo. (Séacta).

Sand Hopper. Ópheancaró Mara.

Sand Screw. Tónacán Trágaid.

Sea Spider. Duibán Álla Mara.

Ships Barnacles. Siúplinneacáid Soití.

Teigí na rean-ndoame go tóigéann éanaéid
apí na siúplinneacáid móra. Cinn beaga
óuba b'fui amuis mpí an áitb'fír éomtigheacáid.
So éintte ir cormaile le éan b'fui irtis
mpí an siúplinn. Bionn clúiméid aip
freisin. Ní fíor agam náé árdbhén é.

Acorn Shells. Sáibán Cárra. Bionn
go leor aip rím apí cláraid fíoráid Sáib.

péistí Mara.

Sea Mouse. Luéig Mara. Tugann daomh
cú Mara aip. Bionn ré tóigéann aip
cláraid móir i locháid 7 ír grianá

an feiterte 6.
Lug Worm. lugac. Bionn go leor acu te fágáil ran áit reo. Tá thí éineál acu ann. Is baite an mairt iao le hašaró ballac. An lugac dears ir feappi. Nereis. Ruað-námaé.

CROSÁIN.

Five-finger Starfish. Chorán Laðnaé. Bird's-foot Starfish. Chorán Faölleam. Sun Starfish. Chorán Sphéineac. Brittle Starfish. Chorán Ómors. Sea Urchin without spines. Cuadán Maha Min. Sea Urchin with spines. Cuadán Maha Deilgsneac. Bionn go leor acu rin (den dá éineál) tior i n-foctai an cladaig ra scorplis. Bionn go leor cineálaea acu ann, is bionn gáe dat optu. Bionn cinn coopea a' fár uaétaeac go mairt i loéam inr an gladaic. Bionn go leor deis aptu mar beas rnatárof. Bí mé a' fíeáimt optu tráchnóna inre.

SMUGAÍRLÍ RÓM.

Sea Cucumber. Súmaipé, (an Súmaipé, na Súmaipi). Bionn go leor cineálaea ve na rúmaipi ann.

Common Jellyfish. Smugairli Róm. Stinging Jellyfish. Smugairle Róm Níme. Sea Acorn. Sgeit Róm.

Sea Anemones. Búntum Leice.

Daisy Anemone. Bláit Maha, nó Lur Maha. Sea Anemones. Búntum Leice. Bionn go leor cineálaea ve na búntum Leice rin ann. Tá gob amach aptu i má leagann tú da méar optu vúinfe piao ipteac.

Sea Finger. Cioé Carrairge, Cioéas Carrairge. Bread-Crumb Sponge. Slubán Sgámaé.

Grantia Sponge. Foraminifera. Bionn go leor acu a' fár ap cora coipplis i ap platai maha. Ap na fóidean ir mó bfor ré a' fár. Bionn bolád tjom ap. Ni bolád spána é. Tóigtáip go leor de na rútbáin le hašaró fatai i tochtá eile a leapú. Búnlád fíeirin a tuigtar ap éineál acu tá le hašaró leapú.

FEAMUINN.

Sea Weed. Feamunn. Thorsai tuigtar munntíp na Rinne i sc. Port Láirge uipé.

Bladder Wrack. Feamunn Vultíneac.

Oar Weed. Ceanna Slait. Fápann an Sgoatáe fíeirin ap an dorán bfor ap báppi na pláite. Tá an Sgoatáe go mairt le hašaró ceitpe.

Sea Rope. Ruaðalaé. Tá cineál eile fíeirin ann mar é-Ríreacé (nuo mó fada mar beas rnatárof hašaró ceansaitte le céile). Tá ré (an Ríreacé) go mairt le hašaró ceitpe. Nil aon mairt ran ruatálae te hašaró ceitpe. Nil ann aé uipse.

Coralline. Crúba Phiaicáin.

Squirrel's Tail. Iarball (puball) Caít.

Dulse. Duilearg. Cíeannacé. Tá thí cineál ann—Cíeannacé bùbleicneacé i cíeannacé cora dubha. An cíeannacé bùbleicneacé ir feappi. Tá cineál eile ann, cíltaeacé. Tá duileoga móra uipé i nit ri com deas le n' ite leir an scéannacé.

Green Laver. Steabán Coimcineacé.

Purple Laver. Slamaé (a' fár i ngaineam bfor ré). Tá cineál eile fíeirin ann fíor-phleabán. Sin é an cineál ir feappi. Nil ré com fíorrings te fágáil leir an thí cineál eile.

Carrigeen Moss. Carrairgin. Tá leabtaea poptáin cornait leir.

Sea Grass. Meall-rgeanaé. Tá ré a' fár so fíorrings annpeo.

Grass Wrack. Meallrgeanaé Reata. Nil ré a' fár annpeo, aé i nmine a tagar ré i oírp.

Serrated Wrack. Rufá.

Tá go leor cineálaea feamainne annpeo naé uipit aon éant i na leabha optu. Tá ann fá leit ag na ceitpeadóin ap gáe cineál feamainne: Coimleacé, Sgoatáe, Clámpí, Rufá, Ríreacé, Ceanna Slait, Sgoilleacá, Cupóga, Crúba Phiaicáin, Cora Dubha, Cora Cruaða, Teanga Caít, Feamunn Vultíneacé, Carr-Feamunn,

Feamunn Vultíne, Méaránac, Quilleacá, Ruicéatac (i mucálaé), Cáltaeac, Carrineac, Feamainn Min, Caonaé Maha, Thorsai Trágaú.

Green Spores. Carrineac. Bionn pé a' fár ag lán maha mallmuip, i bionn curio de com uaétaeac le lán maha meavrabarta. Is mairt an feamainn i le hašaró ceitpe—an feamainn bfor tior fán Scarpineac Carr-Feamann atá uipé mar ann. Ni bionn aon fad móir an Scarpineac.

SÉAMUS MAC AN TOMAIRE.

(Tá ruar le céad ann ra méirin rin tuar naé uipit céana ap páipéar. Uime ap dit a bful tuilleam eolur ap na feicteis rin aise du mairt linn rgéal a fágáil uard.—F. an Stuc i na Ceapnóige).

COIGAOÍ CÍILLE ALA

A Frank Uí Ciapóubam má thí tú pinte Tá ag a' raošal go mba móir a' rgéal, Bí thí céad feap agus ap fadu naoi mite ap feabhar na tíre de Clanna Saeðeal.

Is ole an obair a tug tú óaobhá a' gheimeadó eadrae op eionn an fíor, Is do ghlac rin feannal duit, todac ir piopra, Is thí tú ap cíul do cinn fán gcpé.

Maire, a Dónncaú Órán thí mbeann-re i nuáil leat Craitínn lám leat, ní le gprád ac le fonn tú ghabáil, Cíocfáinn ruar tú le rópa enáibe, Agur cíocfáinn spear in do bolis móir.

Máir ir iontúa rin buaéallín cíup tú éap páile A cíocfád fór agur a éongnócaú linn, Beartó culardó cogaird aca ó tuar i n-áitoe. Agur ófumai Franncais a' déanam tréoir.

Nuaip a céigim-re amach op eionn mo láirde Ni cíupum rácaú nó go scoltórim rgéal Sgéal náir mairt liom ir náir mian liom trácht ap. Sughlac na Franncais ap fad a metréat.

An c-oictíthád lá fíce do mí na Luigear Seadó táimis na Franncais le héigse an lae Fuaip muro fíor uata ó Cnoir Maol Fiona Sughlac na Saoitebeao oppa a metréat.

Máir bí na Saranais ap fad thí gcaochád Le neart púdaip bí ag Clanna Saeðeal, Is thí mbeadó uairi beas eile agann le cum na horóde Beartó tuilleao i náir mite aca le cup fán gcpé.

So reáparó an "Liberty," so scrutinisear an lá rin, Is so gcuimhni an Easclair ag surde Té le fleet Sarana a cíup i dtuile óairtóde, Agur go n-éigise an t-ádó iníu le Clanna Saeðeal.

Seo amhrán a fuaipear ó fean-feap a rugád ir a tóigeadó i n-áit ap a dtuigtar Capán, in-aice Óil Ó'n Rio. Dubairt ré liom go bfuam ré ó n-a fean-ácaip é thí reóp bliaðam ó fom.

TOMÁS MAC EOCAÍD.

[Ir doéa gurb é an Reacáthaé a minne an éuro ir mó den amhrán reo tuar. Tá curio de ra bpiora a minne ré do Séan Mac Siobhán (Johnnie Sibbons) ar Catain na Mart, a ériod Dónncaú Órán tuairim ra mbliadhain 1803. Baod é an Dónncaú reo rinnreap i dtuigsearnas Órán (Lojto Stigo). Dónncaú an Rópa a tuigtais ap. Tá amhrán Séan Mhíle Siobhán i gcló ag an gCraobhín ma leabhar ap an Reacáthaé, l. 194 (Na Duacailí Dána.—F. an Stuc agur na Ceapnóige].

TUAP-CEATA

A.—(a) Achurseann an fuaet na bpaonaéa bfoeaca dáirtigé atá inr na neutrait ap air go huirse.

(b) Is truime na bpaonaéa ná an t-aer i uime rin tuiteann piao.

b.—Nuair a pollrigear gaele na gréine ap na bpaonaéa dáirtigé déantaí tuap-ceata.

(a) Dá íre an gman ir amharc ir mó i ipretoe an tuap-ceata

(b) Dá ipretoe an gman ir íre i ir luša an tuap-ceata.

Uime rin.

c.—Bionn méir i ipretoe ra tuap-ceata ap marthin i tráchnóna.

Bionn méir beas ann i é ipretoe i meádon lae.

d.—Ná vatanna atá ran tuap-ceata

1. Dearg, muat-buité, burde. 2.

Sópm, uaitne, coipcar.

Na píomh-vatanna: dearg, muat-

burde, burde.

Na vatna vatanna: sópm, uaitne,

coipcar.

na neutla.

a.—(1) Is féidir le aep te níor mo gaire ná gal-airce a coiméad ná aep fuap.

(2) Séapó atá inr an rgamaill—nána néalta—gal-airce ro-féicronaé atá ap rnáim ran rpéir.

b.—(a) Iontuigean an gman an t-airce so gal-airce.

(b) Éigíseann an gal ruar ra rpéir i éigísean ri do-féicronaé—ruigann an t-aer ruar i.

(c) Buailtear an gal do-féicronaé reo i n-áitó nuda fuam eicín i. rinneán gaoithe fuam—i iontuigear so gal-airce i—ré rin gal-airce. Agur tá ré rin ro-féicronaé. Nil ré reo rácaé tjom le tuitim anuap i bfuam dáirtigé i bionn ap rnáim tapt ra rpéir i rin é an nudo a nglaoútar i rgamaill optu.

Nuaip éigísear na rgamaill rácaé fuam tuiteann piao i bfuam dáirtigé.

DRÓSA NA LAOI.

NA DRÓSA IS FEARR LE CEANNAC AS

SEÁN Ó LAIDE,

1. MBARR AN CALTA, I NGAILLIM.

AN TEAD A BHFU CLÍU AP LE HAŠARÓ TAE, FIONA, VIOTÁILTE I INCHREAB CIGE.

M. BREATHNAÉ,

SRÁID ÁRD NA SAILLINE.

SÉAMUS Ó BÉACÁIN

Ceannuise Suan i lomácupóir.

SRÁID MEADONAC NA SAILLINE.

LEABAIR

TÁ TOGA AGUS HOŠA NA LEABAR IR FEAPP RIOMH SAEIDLIS AGUS DÉAMLA—LE FÁGÁIL O

MÁIRE NI RAJALLAIS,

87, SPÁID UAC. NA ÓMPREÓIGE,

1. MBALLE ÁSTA CLÍAT.

TOMÁS BREATHNAÉ,

LÓN-CEANNARDE.

AN CEARNOS, I NGAILLIM.

Léimteachá leir a' gclann ag a mbanphiosam. Níl aon lá náe níseadó rí iad ip náe Scuireadó rí iappann opta agus nuaip a bísó rí dá ndeánamh ruap bísó rí ag caomeadó na clainne.

Aon lá aínam tús an an inisean fá deara i agur éiup na ceirteannaí reo apí an máctaíp.

"Cé leir an méid rin léimteachá deas," aitheis rí, "náe bfuil riad ró deas dom atáin ná a' riab aon níuine eile ariamh annpeo aé mire."

Cuaró na ceirteannaí an épuairí apí an máctaíp agur tórais rí a' caomeadó níor feappí."

"Caithe tú é innpeacht dom," aithíbairt an inisean. Annpín ip eadó a' d'innip an máctaíp den céad uairí go riab dá mac deas eile ann píompi fén agur sup map gheall uipí na radharc le fágail anoir."

"Map gheall ómpa," aitheis an inisean.

"Turse sup map gheall ómpa ná eá níodhacair riad."

Annpín ip eadó a' d'innip an máctaíp di fá 'n mbeart aduam a bí ceapta ag an atáin i gcomáin na clainne.

"Mo épadó ip mo milleadh éigiam," aitheis an inisean, "má píompi corcée ná go bfaigh mé a dtuairimh mór map gheall ómpa a éuairí fán ip reacáin opta ip apí a laigead dom a dul apí a long."

"Ó, ná téigis," aitheis an máctaíp, "má imigeann tú uaim ní bérí tuine apí bict agam. Fomhóir doighe, má d'innip mé uint go radharc ariamh ann."

Aé bí rí mäll. Ní éinfeadó iudó apí bict corp apí an inis. Dailig leiri ip bí rí ag imteact ip a' píom-imteact. Aé ní riab i bfaid le dul aici sup píom rí an carpleán. Sa meádáin lae a bí ann. Ní riab inírean-cáirleán píompi aé a' d'fham ab óige den élan. Bí iongantair apí bean a teat a' bealaí. O'fíarainis ré tú cí eapí i ná eá riab rí ag dul.

"Apí tuairimh dá réag dearbhácaí a bí agam náe bfaica mé ariamh," aitheis an inisean."

"Dá réag dearbhácaí a bí agam," aitheis a' feapí ó. Dámeadó geit apí. Ár bfreidir sup i a' deirbhír a bí ann. An deirbhír a riab fán opta map gheall uipí.

"Cé an fáid apí fág riad a' baile," aitheis an feapí ó.

"Sul dá dtáinig mire apí a roghaí," aitheis rí, "mionnaig m'atáip mór inisean a béal ag mo máctaíp go marbhócaí ré an dá réag clainne map gheall uipí—map gheall ómpa ip ceapta dom a riab anoir. D'imeig an élan apí a dtéiceadó ful dá marbhócaí an t-atáip iad agur tá mire ag imedact apí a long ip béal dá gcaidh a' dul go deipeadó an domáin ná go bfaigh mé amach iad."

"Dáile," aitheis a feapí ó, "ip geapí ip call uint a' dul. Annpéo a comhúisear riad ón lá apí fág riad teac a n-atáip. Ip mire an dearbhácaí ip óige leat."

Chaitheadar láim le céile agur phogadair a céile go uil ghráimí. Náe opta a bí an píoméadó. Tug a' dearbhácaí viad ip deoc tí.

"Níl a' chuidlóir uilis éart fór," aitheis a' dearbhácaí. "Nuair a' bí opta imedact apí a mbaile map gheall apí a mbeart gráida a bí ceapta ag apí n-atáip, an uair sin, bí cantal opta agur rún tioigaltair in apí gceapá. Mionnuigseamh an uair sin an céad bean a carpóir opta go níosíftfeamh a euro folá. Tá an rún tioigaltair sin i gceapá na n-dearbhácaíra fór, agur ní mait liom tú bérí le feiceáil aca nuair a tiochor riad ná go gceartuigé meí an rseal dóibh agur ip geapí go dtighe riad. Ip beag a' daoshal sup céad muro sup tú an céad bean a tiochor."

Ciup rí i bpolaí i n-áit cíulpháircéad i. Ip gairid go dtáinig riad. Leas ré éucaib a níomháib.

"Turse náe bfuil tú fén a' dul ag ite," aithíbairt na dearbhácaí.

(Leanfar vó reo).

PEADAR Ó DIREÁIN.

NELLÍ

A II.

Ir mo éil le teacá árto, baile cuam bérí inip a' bfaidne agam,
Ir cead mo long a' éip apí rámle.
Cúig míle punta ip fágaim le pojón' inip a' Láim Liom,
Aé rí Nellí mo rogam ip tóspáinn apí a Láim min.

Sé mo léan gan mé i m'faoilleán, ip mé bérí apí ártoan do épuairí,
Ir cùmtoac do páipce bérí apí mo Láim, a bean uarai,
Déarbháinnre dán uint, a milté shráid, agur ní le fuacé é,
A mairgim na mbán érob, ip tú o'fág mé i mbuairíopead.

Agur riubalbháinnre an Slá (?) leat ip ceirte ceapto o'Éiginn
Ir jaéann ton Spáinn árto leat, a milté gráid, dá bfaidneann.
Mo luéit saol ip páipce, agur mo éairíte uilis chéasfáinn,
Dá dtigéti un báip mé, ip a riab sup uint fén do gheobáinn.

Ir binne liom do luató trácht a bionn tú i bfaid uaim
Ná céileadhá na gcuac ran ramhaid
A rtáir-bean gan gheall, o'atáis tú apí mo fhuair
Agur o'fág tú buaithairéa m'íntim.

Mo léan gan mé im' iargairí tráip i mbéinn Éadaí,
Ir Nellí bérí i n-a bfaidán i gceapta lám Loé Eípmé
Raéann-re ipí an oróche o'ór freal dá fíradant,
Ir gheobáinn i im liontán, rí grianán dán Eípméann

Dá bfeicteá mo Nellí i gceapta-lám an donais
A' meallaíodh na milté ógánaí le pórta cláir a héadair
Ir gile i ná an eala, ip aille i na hÉinur,
Ir ré mo éreací ip mo bphón géap gan mé pórta leí.

SEÁN Ó MOCHÁIN A CHOMPAIS.

AN TÍAIT LEAT £5,000,000 A COMHNEÁL IN ÉIGINN?

Seapá Seoileán na hÉireann an capa mór in aipisidh gac bliant do Séan Úrde i ngeall apí aipseado Uppradaí, apí Lócaú, ap tionscipe agur apí Saoigéil Daome, agur caillíunt ceapta o'Éiginn iread £80 apí gac £100 de rin.

AN SAEDHEAL-COMHLÚCT TAISEO UM

URRAUDAS NAISIUNTA, TEORANTA
The Irish National Assurance Coy., Limited

ARDOIFIG-30 FAITHCHE AN CHOLAISTE, ATH CLIATH

MAC DAÍÓ

Innsean nua apí an rean-rgéal a tug

tomás ó maille.

Fá píom anoir agur le fál ó comhlúct oideacais na hÉireann,

89 SPÁID AN TALBÓIDÍS,

DAILE ÁTA CLÍAT.

5SILLING ATÁ AIP.

EADARÓ AR FEABAS.

má's mian leat earraróe foanta fágáil ar a luac téiris so teac : : :
máirtín uí dhraonáin,
SRÁID NA SIOPAÍ,
1 nSAILLIM.

CUMANN URRAUDAS CÁTRAC BAILE ÁTA CLÍAT.

4 SRÁID UAHTARAC UÍ CONAILL.
1 mbaile áta clíat.

Com daimsean le Caireal na Riois,
Com Saeðealac le Teamhair na Dhuibh
Com teann le aon pléib ipí an gairid
Cumann Uppradaí Cátrac Át' Clíat.
Connisimir i nÉiginn an t-airgead,
Bíoró ag Seán burde map a béal,
Agur beró an t-ád opaini fearta,
Aé ciatl a bérí agam aphaon.

NÁ DÉAN FAILLÍSE SA SCÚIS.

CUMANN URRAUDAS.

MUINTIR NA HÉIREANN

Tá an teac-títeac anoir op ciornn £25,000.

Tá té-umai éap bairí oca o'upradaír fagair
agur o'upradaír-pealaíodh.

Tá píom-ionadó uata.

ÁRTO OIFÍS:

16 CEARNOG PÓRNAIL,
ÁT' CLÍAT.

AN HALLA LEISÍS.

Spáid Seata Liam i Spáid Domhnic,
na Gaillimhe.

Sac leigear apí feabas i ap Stoine.
Seán Ó Faoláin, L.P.S.I., poitíse

FÁINNÍ

Má teaptuigean fáinní uait ríomh
éigiam-ra i cuipeado éigiam leabhrán a
bfeighe tú sac eolair i n-a utaobh ann.
Tairdeánpa ré uint an éaoi le aipseado
Tairdeánpa fáidair i tmobláit a feacáint

8. FALLER, i nSAILLIM.

STOMHA AN MHAOÍLÍDÍS I nSAILLIM
DRÓSA SACÉDEALACA.

SAC RUÍD AR FEABAS.

REÓ ANOIS.

SPLEODAR MUÍSHEO.

DARA CUR AMAC, MEADUINSTE.
PEADAR Ó MEARÁIN, O.S., ip ríomh.

Só-leigte; copí-cáimteac; gneannmáir.
Cainne na nodaime bun agur báipí thé.

Do ríomh An t-Atáip A. Ua Ciapáin faoi
an scéadó Cúp Amach—"Ir leabhar dear
gleoíote é reo vo réip ríomh agur cló
agur ríomh camte. 'Sé an leabhar ip
feapí é a téigear le ríomh mait amháin."
Le fágáil ó MESSRS. FLANNERY & CO.,
Dealaí A' Dhoirín.
1/6 A LUAC.

Printed for the Publishers
At the "Connacht Tribune" Printing Works,
Market Street, Galway.